

*Intercollegiale
toetsing gaat
wijzigen*

Diepgaander en intensiever toetsen

Soms is het tijd voor verandering. Zo ook voor het auditstelsel van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). Alle notariskantoren zijn eind 2015 twee keer bezocht. 'Tot nu toe waren de audits vooral een instrument om processen te toetsen. De behoefte aan audits die de inhoudelijke kwaliteit beoordelen, is toegenomen. Dus is het tijd om het stelsel onder de loep te nemen', aldus KNB-bestuurslid Teun van Dijk.

TEKST Jessica Hendriks | BEELD Truus van Gog

Zie het als de periodieke apk voor een auto. Je voertuig wordt gecheckt en je krijgt te horen of alles nog in orde is of dat je er iets aan moet – laten – doen. Daar jaarlijks naar laten kijken, is belangrijk. Zo weet je of alles nog in orde is en welke gebreken je kunt verwachten. Zo is het ook met de audits van de KNB. De beroepsorganisatie voert met een regelmatige interval peer reviews uit. Deze zijn onderdeel van de verbetercyclus. Een auditor verzamelt informatie, signaleert en beschrijft normschendingen en benoemt verbeterpotentieel. Stuit een auditor op fraude, misdrijven of grove identiteitsschendingen, dan rapporteert hij de bevindingen en wordt de zaak overgedragen aan toezichthouder Bureau Financieel Toezicht (BFT). Dit laatste gebeurt niet vaak. In de eerste helft van 2015 werden 134 toetsingen gedaan. 115 keer werd geconstateerd dat het kantoor aan de eisen voldoet, waarbij in 9 gevallen nog

*'De behoefte
aan audits die
de inhoudelijke
kwaliteit beoordelen,
is toegenomen'*

een administratieve onvolkomenheid moest worden rechtgezet. 12 keer werd geconstateerd dat het kantoor niet volledig voldoet en dat binnen drie maanden een of meer verbeteringen moesten worden doorgevoerd. Het was in geen van de gevallen nodig om de zaak over te dragen aan het BFT.

Diepgaander en intensiever

Om automatisen in het toezicht te voorkomen, verandert het toetsingsstelsel iedere drie tot zes jaar. Eind 2015 zal ieder kantoor in die periode tweemaal zijn bezocht voor een peer review. Dit is aanleiding tot een herziening van het stelsel. Teun van Dijk: 'We gaan naar verschillende mogelijkheden kijken. Zo is er behoefte aan diepgaander en een intensievere manier van toetsen. Collega's zien een peer review ook een beetje als moment om te sparren met een vakgenoot. Op die manier onderscheidt ons horizontale toezicht zich enorm van het verticale toezicht van bovenaf. Maar als er wel iets aan de hand is op een kantoor, moet dit wel worden aangepakt.' 'Om voldoende informatie te kunnen verzamelen en een gedegen dossier te kunnen opbouwen, kan het bijvoorbeeld bij sommige kantoren noodzakelijk blijken een meerdaagse intensieve audit te laten uitvoeren. Dit door een team van bijzonder beheer auditoren', aldus het bestuurslid. Tegelijkertijd wordt er ook gekeken naar de mogelijkheid tot vermindering van de belasting voor kantoren die zelf

al werk maken van kwaliteitsverbetering. Ook moet de aansluiting tussen de activiteiten van BFT en KNB worden verbeterd.

Visie op toezicht

Een groep van tien (oud) auditoren helpt de KNB bij de concrete invulling van de herijking. Dit advies moet eind 2015 gereed zijn. Tegelijkertijd wordt er een visie op toezicht geformuleerd door een speciale werkgroep die bestaat uit drie notarissen en twee externen. De visie gaat in op de afbakening tussen toezicht en toetsing; welke inspanningen doet de toezichthouder en welke de beroepsgroep zelf? In de te formuleren visie wordt ingegaan op de rol van het BFT en de verwachting van de beroepsgroep ten aanzien van effectief en efficiënt toezicht. Hierbij zijn onder meer duidelijke afspraken nodig met de toezichthouder over gegevensuitwisseling en terugkoppeling. De visie wordt in het eerste kwartaal van 2016 verwacht.

Overleg tussen KNB en BFT

Van Dijk verwacht dat het nieuwe stelsel in de tweede helft van 2016 van start gaat. Onderdeel daarvan moet ook een actieve inrichting van een overlegcommissie tussen KNB en BFT worden. Dit is onderdeel van een convenant uit 2012. Van Dijk: 'We zijn hierover druk in gesprek met het BFT. Onze voorkeur gaat in ieder geval uit naar informatieuitwisseling en afstemming van onderzoeken. Algemene trends en ontwikkeling zullen hier ook deel van uitmaken.' 'Ons auditsysteem dient als voorbeeld voor andere beroepsorganisaties. Het was al goed, maar wordt door deze aanpassingen alleen maar beter.' ■